

חלק ה - פרשת ויקהל		
מחוק מדבש	וילנא	יום
שסט-שעה	רי ע"ב	ראשון
שעה-שפא	ריא ע"א	שני
שפא-שפז	ריא ע"ב	שלישי
שפז-שצג	ריב ע"א	רביעי
שצג-שצט	ריב ע"ב	חמישי
שצט-תו	ריג ע"א	שישי
תו-תיב	ריג ע"ב	שבת

על
הפרשה
ועניני
דיומא

זהר הקדוש מתוך מדבש

עלון מס' 211 | פרשת ויצא תשפ"ג

יו"ל בעזרה שיי"ת ע"י
מרכז "מתוך מדבש" ת.ד. 5315 ירושלים

טעמי הדבר שלא נגלה הקב"ה ליעקב עתה רק בחלום

תָּא חֲזִי וַיַּחְלוֹם, וְכִי יַעֲקֹב קִדְיָשָׁא דְאִיהוּ שְׁלִימָא דְאַבְהֵן בְּחֻלְמָא אֲתַגְלִי עֲלוּי, וּבְאַתְרֵי דָא קִדְיָשָׁא לָא חֻמָּא (לִיה) אֲלָא בְּחֻלְמָא, אֲלָא יַעֲקֹב בְּהָהוּא זְמַנָּא לָא הָהּ נָסִיב, וַיִּצְחַק הָהּ קָיִים, וְאִי תִימָא וְהָא לְבַתֵּר דְאַתְנַסִּיב כְּתִיב (בראשית לא ו') וְאַרְאָ בְּחֻלּוֹם, תַּמָּן אֲתֵר גְּרִים, וַיִּצְחַק הָהּ קָיִים, וְעַל דָּא כְּתִיב בֵּיה חֻלוֹם, וּלְבַתֵּר דְאַתָּא לְאַרְעָא קִדְיָשָׁא עִם שְׁבָטִין, וְאַשְׁתְּלִים לְהוּן עֲקֶרֶת הַבֵּית, וְאִם הַבְּנִים שְׁמַחָה, כְּתִיב (שם לה ט) וַיֵּרָא אֱלֹהִים אֶל יַעֲקֹב וַגּוֹ', וּכְתִיב (שם מו ב) וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים לְיִשְׂרָאֵל בְּמֵרְאוֹת הַלַּיְלָה, הֲכָא לָא כְּתִיב בֵּיה חֻלוֹם, דְּהָא מְדַרְגָּא אַחְרָא עֲלָאָה הָהּ.

מתוך מדבש

טעמי הדבר שלא נגלה הקב"ה ליעקב עתה רק בחלום

תָּא חֲזִי מַה שְׁפָתוּב וַיַּחְלוֹם וְקָשָׁה וְכִי יַעֲקֹב קִדְיָשָׁא דְאִיהוּ שְׁלִימָא דְאַבְהֵן וְכִי יַעֲקֹב הַקְדוּשׁ שְׁהוּא הַשְּׁלֵם וְהַבְּחִיר שֶׁל הָאֲבוֹת, בְּחֻלְמָא אֲתַגְלִי עֲלוּי רַק בְּחֻלוֹם נִגְלָה אֵלָיו הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא, וּבְאַתְרֵי דָא קִדְיָשָׁא לָא חֻמָּא אֲלָא בְּחֻלְמָא וּבְמִקוּם קְדוּשׁ כְּזֵה בְּאַרְץ יִשְׂרָאֵל בְּמִקוּם בֵּית הַמִּקְדָּשׁ לֹא רָאָה אֶת מֵרְאָה הַסֵּלֶם אֲלָא בְּחֻלוֹם, וּמְתַרְץ אֲלָא יַעֲקֹב בְּהָהוּא זְמַנָּא לָא הָהּ נָסִיב אֲלָא הַטַּעַם הוּא כִּי יַעֲקֹב עֲדִין לֹא הָיָה נִשׁוּי וּמִי שְׁלֹא נִשָּׂא אִשָּׁה לֹא נִקְרָא אָדָם שְׁלֵם (זֶהר הַלְלוּנוּ לְנו עֲמוּד 6) לְכֵן עֲדִין לֹא הָיָה רְאוּי לְנִבְוָאָה, וַיִּצְחַק הָהּ קָיִים וְעוֹד שְׁיִצְחַק הָיָה עֲדִין חִי וְעֲלוּי הָיָה עֶקֶר הַשְּׂרָאָת הַשְּׂכִינָה וְלֹא הָיְתָה הַנְּבוּאָה מִתְּפַשְׁטָת מִמֶּנּוּ, לְכֵן רַק בְּחֻלוֹם נִגְלָה הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא לְיַעֲקֹב וְלֹא בְּהַקִּיץ, וְאִי תִימָא וְהָא לְבַתֵּר דְאַתְנַסִּיב וְאִם תֹּאמֶר הֲלֹא גַם אַחַר שְׁנִישָׁא אִשָּׁה כְּתִיב וְאַרְאָ בְּחֻלוֹם שְׂרָאָה רַק בְּחֻלוֹם (וּמַה שְׁכָתוּב לְפָנֵי זֶה, וַיֹּאמֶר ה' אֶל יַעֲקֹב שׁוּב אֶל אֶרֶץ אֲבוֹתֶיךָ, הֵינְנִי מֵה שְׁכָתְבִי אַחַר כֵּן שְׁכָל זֶה הָיָה בְּחֻלוֹם), וְאַמֵּר תַּמָּן אֲתֵר גְּרִים שֵׁם הַמִּקוּם שְׁהָיָה בְּחוּץ לְאַרְץ גְּרָם שְׁלֹא זָכָה לְרְאוּת אֶת הַנְּבוּאָה

בְּהַקִּיץ, וַיִּצְחַק הָהּ קָיִים וְעוֹד שְׁיִצְחַק הָיָה עֲדִין חִי וְקָיִים כְּנֹזְכֵר לְעֵיל, וְעַל דָּא כְּתִיב בֵּיה חֻלוֹם וְעַל כֵּן נִגְלָה אֵלָיו הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא רַק בְּחֻלוֹם, וּלְבַתֵּר דְאַתָּא לְאַרְעָא קִדְיָשָׁא עִם שְׁבָטִין וְלְאַחַר כֵּן שְׁכָא לְאַרְץ הַקְדוּשָׁה עִם כָּל הַשְּׁבָטִים, וְאַשְׁתְּלִים לְהוּן עֲקֶרֶת הַבֵּית, וְאִם הַבְּנִים שְׁמַחָה וְעַל יְדֵי רַחֵל וְלֵאָה נִשְׁלְמָה הַשְּׂרָאָת הַשְּׂכִינָה שֶׁהִיא עֲקֶרֶת הַבֵּית, וְהֵיטָב לָהּ שְׁמַחָה בְּיַחְוָדָה עִם הַתַּפְאָרָת, אִז כְּתִיב וַיֵּרָא אֱלֹהִים אֶל יַעֲקֹב וַגּוֹ' הֵינְנוּ בְּהַקִּיץ בְּמֵרְאוּת הַנְּבוּאָה, אָמַר לוֹ הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא לֹא יִקְרָא שְׁמֵךְ עוֹד יַעֲקֹב כִּי אִם יִשְׂרָאֵל יִהְיֶה שְׁמֵךְ, הַגַּם שְׁיִצְחַק הָיָה עֲדִין חִי וְקָיִים, עִם כָּל זֶה סִיּוּעַ קִדְשָׁת אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל וְעוֹד שְׁיִעֲקֹב הָיָה כְּבָר מְרַכְבָּה שְׁלֵמָה בְּשָׁנִים עֶשֶׂר שְׁבָטִים, לְכֵן מְצָאָה הַשְּׂכִינָה דִירָה נְאֻה לְשֵׁרוֹת עֲלוּי בְּמֵרְאוּת הַנְּבוּאָה, וּכְתִיב וּמַה שְׁכָתוּב וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים לְיִשְׂרָאֵל בְּמֵרְאוֹת הַלַּיְלָה אֵל תַּחֲשֹׁב שֶׁהָיָה בְּחֻלוֹם כִּי הֲכָא לָא כְּתִיב בֵּיה חֻלוֹם כֵּאֵן לֹא כְּתוּב חֻלוֹם כִּי זֶה הַמֵּרְאוּת לֹא הָיָה עַל יְדֵי חֻלוֹם, דְּהָא מְדַרְגָּא אַחְרָא עֲלָאָה הָהּ אֲלָא מְדַרְגָּה אַחְרָת שֶׁל הַתְּגַלּוֹת הַמְּלָכּוֹת הַנִּקְרָאוֹת לֵילָה הֵיטָבָה, וּנְבוּאָה הַבָּאָה מִמֶּנָּה נִקְרָאוֹת מְרְאוֹת הַלַּיְלָה. (דף קמט ע"ב, ובביאורינו כרך ג עמ' רפח)

הסיבה לספקו של יעקב כאשר אמר אם יהיה אלקים עמדי

וידר יעקב נדר לאמר אם יהיה אלהי"ם עמדי וגו', אמר רבי יהודה, פיון דכל האי אבטח ליה קדשא בריה הוא, אמאי לא האמין, דאמר אם יהיה אלהי"ם עמדי וגו', אלא אמר יעקב חלמא חלמנא, וחלמין מנייהו קשוט ומנייהו לא קשוט, ואם יתקיים הא ידענא דחלמא קשוט הוא, ועל דא אמר אם יהיה אלהי"ם וגו' כמה דחלמנא, והיה יהו"ה לי לאלהי"ם, אנא אהא משיף ברכאן ממבועא דנחלא דכלא לאתר דא דאקרי אלהי"ם.

ההולך בדרכי התורה נשמר ע"י השכינה מקטרוגים ומהסטי"א

ויצא יעקב מבאר שבע וילך חרנה, רבי אבא פתח ואמר, (תהלים קו ג) אשרי שומרי משפט עושה צדקה בכל עת, שומרי משפט, זכאין אינון ישראל דקדשא בריה הוא יהב לון אורייתא דקשוט לאשתדלא בה ימא ולילי, דהא פל מאן דאשתדל באורייתא, אית ליה חירו מפלא, חירו מן מותא, דלא יכלא לשלטאה עליה, והא אוקמוה, בגין דכל מאן דאשתדל באורייתא ואתאחיד בה, אתאחיד באילנא דחיי, ואי ארפי גרמיה מאילנא דחיי, הא אילנא

מתוך מדבש

ההולך בדרכי התורה נשמר ע"י השכינה מקטרוגים ומהסטי"א

ויצא יעקב מבאר שבע וילך חרנה וקדם שמפרש פסוק זה רבי אבא פתח ואמר הקדים לספר בשבחה של התורה, ואמר מה שכתוב אשרי שומרי משפט עושה צדקה בכל עת ומפרש שומרי משפט פרושו זכאין אינון ישראל דקדשא בריה הוא יהב לון אורייתא דקשוט לאשתדלא בה ימא ולילי אשריהם ישראל שהקדוש ברוך הוא נתן להם תורת אמת לעסוק בה יומם ולילה, דהא פל מאן דאשתדל באורייתא אית ליה חירו מפלא פי כל מי שעוסק בתורה יש לו חרות מפל דבר, רצונו לומר חרות משעבוד מלכיות ומדרך ארץ של מלאכה, וגם נצול מיסורים, ועל הכל חירו מן מותא דלא יכלא לשלטאה עליה והא אוקמוה חרות מן מלאך המות שאינו יכול לשלוט עליו כמו שפכר בארוהו, רצונו לומר שאינו מת על דו אלא נשמתו יוצאת בנשיקה, בגין דכל מאן דאשתדל באורייתא ואתאחיד בה אתאחיד באילנא דחיי לפי שכל מי שעוסק בתורה ומחזיק בה על ידי שהוגה בה יומם ולילה הוא נאחז בתפארת הנקרא עץ החיים, ואי ארפי גרמיה מאילנא דחיי הא אילנא דמותא שריא עלוי ואתאחיד ביה ואם מרפה עצמו מעץ החיים הרי אילן המות שהוא

הסיבה לספקו של יעקב כאשר אמר אם יהיה אלקים עמדי

וידר יעקב נדר לאמר אם יהיה אלהי"ם עמדי וגו', אמר רבי יהודה, פיון דכל האי אבטח ליה קדשא בריה הוא פיון שכל כף הבטיח לו הקדוש ברוך הוא שאמר לו והנה אנכי עמך ושמרתיך בכל אשר תלך וגו', אמאי לא האמין למה לא האמין בדבריו דאמר אם יהיה אלהי"ם עמדי וגו' שנראה כאלו מספק בנה, אלא לא מקטנות אמונה אמר פן, אמר יעקב חלמא חלמנא אלא אמר יעקב הלא רק חלום חלמתי, וחלמין מנייהו קשוט ומנייהו לא קשוט והחלומות יש מהם אמתיים ויש שאינם אמתיים, ואם יתקיים הא ידענא דחלמא קשוט הוא ואם יתקיים החלום אדע שהיה חלום אמת, ועל דא אמר אם יהיה אלהי"ם וגו' כמה דחלמנא ועל פן אמר אם יהיה אלהי"ם עמדי כאשר חלמתי ואדע שחלומי היה מאת האלהי"ם, אז והיה ה' לי לאלהי"ם פרוש אנא כשאהיה משרש בבחינת התפארת הנקרא הוי"ה, אהא משיף ברכאן ממבועא דנחלא דכלא אהיה ראוי להמשיך את שפע הברכות מהבינה שהיא מקור כל הנחלים, לאתר דא דאקרי אלהי"ם למקום המלכות הנקראת אלהי"ם.

(דף קנ ע"ב, ובכיוורינו כרך ג עמ' ש-שא)

דְמוּתָא שְרִיא עֲלוּי וְאִתְאַחֵיד בֵּיהּ, הֵדָא הוּא דְכְתִיב (משלי כד י) הַתְרַפִּיתָ בְיוֹם צָרָה צָר כַּחֲכָה, הַתְרַפִּיתָ, אִי אַרְפִּי יְדוּי מְאוּרֵייתָא, בְיוֹם צָרָה צָר כַּחֲכָה, מְאִי צָר כַּחֲכָה, צָר כַּח פֶּה, דְהָא אִיהִי תְדִיר לִימִינָא, וְנִטְרִירו דִּילָהּ תְדִיר עַל בַּר נֶשׁ כַּד אָזִיל בְּאוּרְחוּי דְאוּרֵייתָא, וְכַדִּין דְחִי לִיהּ לְרַע לְבַר, דְלֹא יִקְרַב לְגַבְיָהּ דְבַר נֶשׁ, וְלֹא יִכִּיל לְקַטְרְגָא לִיהּ, וְכַד בַּר נֶשׁ אֶסְטִי מְאוּרְחוּי דְאוּרֵייתָא וְאִתְרַפִּי מִנָּה, כַּדִּין צָר כַּח פֶּה, בְּגִין דְהָהוּא רַע דְאִיהוּ שְׂמַאלָא שְׁלִיט עֲלֵיהּ דְבַר נֶשׁ, וְדְחִי לִיהּ לְהֵאִי כַּח לְבַר, עַד דְדְחִיק לִיהּ אֶתְר בְּעָקוּ.

המתפתה לדרכי יצר הרע גורם רעות ושליטת היצה"ר עליו ועל כל העולם

דְבַר אַחַר צָר כַּחֲכָה, דְכַד בַּר נֶשׁ אֶחִיד בְּאַרְחֵי דְאוּרֵייתָא, אֶתְרַחִים לְעֵילָא וְאֶתְרַחִים לְתַתָּא, וְרַחֲמָא דְקַדְשָׁא בְרִיךְ הוּא הוּי, כְּמָה דְאֵתְ אֲמַר (ש"ב יב כד) וַיְהוּ"ה אֱהָבוּ, דְהוּה רַחֲמֵי דְקַדְשָׁא בְרִיךְ הוּא וְרַחֲמֵי לִיהּ, וְכַד בַּר נֶשׁ אֶסְטִי מְאוּרְחוּי דְאוּרֵייתָא, כַּדִּין צָר כַּח פֶּה, צָר דִּילָהּ, וּמְאָרִי דְכַבוּ אִיהוּ לְגַבְיָהּ, וְשְׁלִיט עֲלוּי הָהוּא דְאֶקְרִי רַע, עַד דְמְקַטְרַג בֵּיהּ בְּהֵאִי עֲלָמָא וּבְעֲלָמָא דְאִתִּי.

מתוך מדבש

השכינה לגמרי כי נעשה לה המקום צר ומסתלקת ממנו. (דף קנב ע"ב, ובכיאורינו כרך ג עמ' שיה-שיט)

המתפתה לדרכי יצר הרע גורם רעות ושליטת היצה"ר עליו ועל כל העולם

דְבַר אַחַר פְּרוּשׁ אַחַר עַל הַפְּסוּק צָר כַּחֲכָה דְהֵינּוּ דְכַד בַּר נֶשׁ אֶחִיד בְּאַרְחֵי דְאוּרֵייתָא כְּשֶׁהָאָדָם מְחֻזֵּק בְּדַרְכֵי הַתּוֹרָה, אֶתְרַחִים לְעֵילָא הוּא אֱהוּב לְמַעְלָה בֵּין מְלָאכֵי מַעְלָה, וְאֶתְרַחִים לְתַתָּא וְהוּא אֱהוּב לְמַטָּה בֵּין הַבְּרִיּוֹת, וְרַחֲמָא דְקַדְשָׁא בְרִיךְ הוּא הוּי וְנַעֲשֶׂה אֱהוּבֵי שֶׁל הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא לְפִי שְׁבַתוֹרְתוֹ וְעַבְדוֹתוֹ גּוֹרֵם יְחוּד קְדָשָׁא בְרִיךְ הוּא וְשְׂכִינְתֵיהּ לְמַעְלָה, כְּמָה דְאֵתְ אֲמַר כְּמוֹ שְׁנֵאמַר אֶצֶל שְׁלֹמֹה הַמֶּלֶךְ וַיְהוּ"ה אֱהָבוּ, דְהוּה רַחֲמֵי דְקַדְשָׁא בְרִיךְ הוּא וְרַחֲמֵי לִיהּ שְׁהִיָּה בֵּין אוֹהֲבֵי שֶׁל הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא וְאוֹתוֹ אֱהָב בְּמִיָּחַד, אֲבָל וְכַד בַּר נֶשׁ אֶסְטִי מְאוּרְחוּי דְאוּרֵייתָא וְכַאֲשֶׁר הָאָדָם סָר מִדַּרְכֵי הַתּוֹרָה, כַּדִּין צָר כַּח פֶּה אֲזַ צָר כַּח הַשְּׂכִינָה, צָר דִּילָהּ וּמְאָרִי דְכַבוּ אִיהוּ לְגַבְיָהּ וְנַעֲשִׂית לּוֹ הַשְּׂכִינָה כְּכִיּוֹל לְצַר וְאוֹיֵב, לְפִי שְׂבַחְטָאוּ גּוֹרֵם בָּהּ פְּגָם וּמוֹנֵעַ הַשְּׁפַע מִמֶּנָּה, וּמִמִּילָא וְשְׁלִיט עֲלוּי הָהוּא דְאֶקְרִי רַע וְשׁוֹלֵט עֲלוּי הַיֵּצֵר הַרַע הַנִּקְרָא רַע, עַד דְמְקַטְרַג בֵּיהּ בְּהֵאִי עֲלָמָא עַד שֶׁהוּא מְקַטְרַג עֲלוּי בְּעוֹלָם הַזֶּה לְהַמִּית אֶת גּוֹפּוֹ, וּבְעֲלָמָא דְאִתִּי וּבְעוֹלָם הַבָּא לְהַכְרִית אוֹ לְהַעֲנִישׁ אֶת נַפְשׁוֹ. (רמ"ק ור"ג ומפרכס)

הספרא אחרא שורה עליו תחלה ואחר כך גם נאחז בו, ועל ידי זה הוא גורם אכזריות החיצונים בשכינה הקדושה וצר לה המקום בלבד של אדם שתשרה בו, הָדָא הוּא דְכְתִיב הַתְרַפִּיתָ בְיוֹם צָרָה צָר כַּחֲכָה וּמְפָרֵשׁ הַתְרַפִּיתָ פְּרוּשׁוֹ אִי אַרְפִּי יְדוּי מְאוּרֵייתָא אִם הִרְפָּה יְדִיו מֵעַסְק הַתּוֹרָה, בְיוֹם צָרָה צָר כַּחֲכָה וּמְפָרֵשׁ מְאִי צָר כַּחֲכָה, צָר כַּח פֶּה נַעֲשֶׂה צָר וְדְחוּק כַּח הַשְּׂכִינָה הַנִּקְרָאת כַּח זֶה לְפִי שְׂכַח נִתֵּן לָהּ עַל יְדֵי לְמוּד הַתּוֹרָה שֶׁל יִשְׂרָאֵל בְּסוּד (פְּסָלִים סח לה) תָּנוּ עַד לְאַלֹהִים, דְהָא אִיהִי תְדִיר לִימִינָא כִּי הַשְּׂכִינָה עוֹמֶדֶת תְּמִיד לִימִינוֹ שֶׁל הָאָדָם, וְהֵינּוּ הַיֵּצֵר טוֹב שֶׁהוּא נִיּוּץ קְדוּשׁ מִהַשְּׂכִינָה הוּא הָעוֹמֵד תְּמִיד לִימִינוֹ שֶׁל הָאָדָם בְּסוּד (קֹהֶלֶת י ג) לֵב חָכֵם לִימִינוֹ, וְנִטְרִירו דִּילָהּ תְדִיר עַל בַּר נֶשׁ כַּד אָזִיל בְּאוּרְחוּי דְאוּרֵייתָא וְהִיא שׁוֹמֶרֶת עַל הָאָדָם תְּמִיד כְּשֶׁהוֹלֵךְ בְּדַרְכֵי הַתּוֹרָה, וְכַדִּין דְחִי לִיהּ לְרַע לְבַר דְלֹא יִקְרַב לְגַבְיָהּ דְבַר נֶשׁ וְלֹא יִכִּיל לְקַטְרְגָא לִיהּ וְאֲזַ דוּחָה אֶת הַיֵּצֵר הַרַע לְחוּץ שְׁלֹא יִקְרַב אֵלָיו וְלֹא יוּכַל לְקַטְרַג עֲלוּי, וְכַד בַּר נֶשׁ אֶסְטִי מְאוּרְחוּי דְאוּרֵייתָא וְאִתְרַפִּי מִנָּה אֲבָל כְּשֶׁאָדָם סָר מִדַּרְכֵי הַתּוֹרָה עַל יְדֵי שְׂמִתְרַפָּה מִמֶּנָּה, כַּדִּין צָר כַּח פֶּה אֲזַ צָר וְדְחוּק כַּח הַשְּׂכִינָה, בְּגִין דְהָהוּא רַע דְאִיהוּ שְׂמַאלָא שְׁלִיט עֲלֵיהּ דְבַר נֶשׁ לְפִי שְׁהֵיֵצֵר הַרַע שֶׁהוּא בְּשִׂמְאֵל בְּסוּד (סָס) לֵב כָּסִיל לְשִׂמְאָלוֹ שׁוֹלֵט עַל הָאָדָם, וְדְחִי לִיהּ לְהֵאִי כַּח לְבַר וְדוּחָה אֶת הַשְּׂכִינָה לְחוּץ, עַד דְדְחִיק לִיהּ אֶתְר בְּעָקוּ עַד שְׁדוּחַק אֶת

תָּא חֲזִי הָאֵי רַע דְּאִיהוּ יִצְרַר הָרַע, שְׁלִיט עַל עֲלָמָא בְּכַמְה סְטָרִין, וְכַמְה שְׁלִטְנוּ אֵית לִיה בְּעֲלָמָא, וְאִיהוּ חוּיָא תְּקִיפָא דְחָב בֵּיה אָדָם, וְכְשִׁלִּין בֵּיה בְּנֵי עֲלָמָא, וּמְשַׁכֵּי לִיה עֲלִייהוּ, עַד דְּאִפִּיק לֹון נְשַׁמְתִּייהוּ. וְתָא חֲזִי כַּד אִיהוּ שְׁלִיט עַל גּוּפָא, וְכִינֹן דְּעַל גּוּפָא שְׁלִיט, נְשַׁמְתָא נְפָקָא מִגְּוִיָה, בְּגִין דְּגּוּפָא אֶסְתָּאב, וְנְשַׁמְתָא סְלָקָא, וְלֹא שְׁלִיט עֲלִיהָ עַד דְּנָטִיל רְשׁוּ, וְכַמְה אֵינֹון דְּאִתִּין מִסְטָרִיָה וְשְׁלִטִין עַל עֲלָמָא, וְהָא תְּנִינֹן, דְּכָל עוֹבְדִין דְּעֲלָמָא דְּאִתְעַבְדוּ וְשְׁלִטֵי בְּהוּ, וְאֵית לִיה מְמַנֹן וְשַׁמְשִׁין, וְכִלְהוּ שְׁמִשִׁין בְּעוֹבְדִין דְּעֲלָמָא.

וְעַל דָּא אִיהוּ קָץ דְּשַׁמְאֵלָא, וְהָא אוֹקְמוּהָ, דְּאֵית קָץ לִימִינָא וְאֵית קָץ לְשַׁמְאֵלָא, וְהָאֵי קָץ דְּשַׁמְאֵלָא אִיהוּ קָץ פְּל בְּשָׂר, קָץ פְּל בְּשָׂר אַקְרִי, קָץ פְּל רוּחָא לָא אַקְרִי, וְרִזָּא דְּמִלָּה דָּא אִיהוּ קָץ (פְּל בְּשָׂר) וְדָא אִיהוּ קָץ, דָּא קָץ עַל בְּשָׂרָא, וְדָא עַל רוּחָא, בְּגִין כְּדָּ דָּא פְּנִימֵי וְדָא חִיצוֹן, דָּא יְמִינָא וְדָא שַׁמְאֵלָא, דָּא קְדִישָׁא וְדָא מְסַאבָּא, וְהָא אוֹקְמוּהָ.

מְתוּק מְדַבֵּשׁ

וּמְכִלִּים וּמְבִלִּים אֶת הַכֹּל, וְאֵית לִיה מְמַנֹן וְשַׁמְשִׁין וְיֵשׁ לוֹ מְמַנִּים וּמְשַׁרְתִּים, וְכִלְהוּ שְׁמִשִׁין בְּעוֹבְדִין דְּעֲלָמָא כְּלָם מְשַׁמְשִׁים לְפִתּוֹת לְבָנֵי אָדָם לְעִשׂוֹת מְעִשִׁים רְעִים בְּעוֹלָם, כִּי יֵשׁ הִרְבָּה מִינֵי פִתּוֹת חִיצוֹנִים וְכָל אַחַת וְאַחַת מְמַנָּה עַל דְּבָר אַחֵר. (רמ"ק ורמ"ג ומפּרש"ט)

וְעַל דָּא אִיהוּ קָץ דְּשַׁמְאֵלָא וְעַל כֵּן הִיִצְרַר הָרַע הוּא הַקָּץ מִצַּד הַשַּׁמְאֵל לְפִי שֶׁהוּא מְסִיגֵי הַגְּבוּרוֹת שֶׁבְּשַׁמְאֵל, וְהָא אוֹקְמוּהָ, דְּאֵית קָץ לִימִינָא וְהָרִי בְּאַרְוֵיהוּ שֵׁישׁ קָץ לִימִין שֶׁהוּא הִיִצְרַר טוֹב שֶׁמִּצַּד הַחֶסֶד שֶׁבְּיָמִין וְהוּא נִיצוֹץ מִהַשְׁכִּינָה כְּנֹפֶר לְעִיל, וְאֵית קָץ לְשַׁמְאֵלָא וְיֵשׁ קָץ לְשַׁמְאֵל שֶׁהוּא הִיִצְרַר הָרַע, וּמְפָרֵשׁ וְהָאֵי קָץ דְּשַׁמְאֵלָא אִיהוּ קָץ פְּל בְּשָׂר וְהָא קָץ שֶׁל הַשַּׁמְאֵל עוֹשֶׂה קָץ לְכָל בְּשָׂר לְפִי שֶׁשׁוֹלֵט וּמִמִּית אֶת בְּשָׂר הָאָדָם, וְלִכֵּן קָץ פְּל בְּשָׂר אַקְרִי בְּתוֹרָה (בְּרַאשִׁית ו' יג), אֲבָל קָץ פְּל רוּחָא לָא אַקְרִי קָץ פְּל רוּחַ לָא נִקְרָא, לְפִי שֶׁאֵינֹו שׁוֹלֵט עַל הַרוּחַ רַק עַל הַבְּשָׂר שֶׁהוּא מְכַלָּה וּמְכַלָּה אוֹתוֹ, וְרִזָּא דְּמִלָּה וְסוּד הַדְּבָר הוּא דָּא אִיהוּ קָץ וְדָא אִיהוּ קָץ שְׁנֵיהֶם נִקְרָאִים קָץ, דָּא קָץ עַל בְּשָׂרָא הַסְטָרָא אַחְרָא הוּא קָץ הַשׁוֹלֵט עַל בְּשָׂר הָאָדָם, וְדָא עַל רוּחָא וְהַקְדָּשָׁה שׁוֹלֵט עַל רוּחַ הָאָדָם, בְּגִין כְּדָּ דָּא פְּנִימֵי לִכֵּן הַקְדָּשָׁה הוּא פְּנִימֵי הַשׁוֹלֵט עַל הַפְּנִימִיּוֹת שֶׁהוּא הַרוּחַ, וְדָא חִיצוֹן וְהַסְטָרָא אַחְרָא הוּא חִיצוֹן לְפִי שֶׁשׁוֹלֵט עַל הַחִיצוֹנִיּוֹת שֶׁהוּא הַבְּשָׂר, דָּא יְמִינָא וְדָא שַׁמְאֵלָא זֶה קָץ יָמִין וְזֶה קָץ שַׁמְאֵל, דָּא קְדִישָׁא וְדָא מְסַאבָּא וְהָא אוֹקְמוּהָ זֶה קְדוּשָׁה וְזֶה טָמֵא וְהָרִי כְּבָר בְּאַרְוֵיהוּ. (דף קנב ע"ב, ובביאורינו כרך ג עמ' שיט-שכא)

תָּא חֲזִי הָאֵי רַע דְּאִיהוּ יִצְרַר הָרַע שְׁלִיט עַל עֲלָמָא בְּכַמְה סְטָרִין בַּא וְרָאָה זֶה הָרַע שֶׁהוּא הִיִצְרַר הָרַע שׁוֹלֵט עַל הָעוֹלָם בְּכַמְה אֲפָנִים, כִּי עַל יְדֵי שֶׁאָדָם הוֹלֵךְ בְּדָרְכֵים טְמֵאִים הַמְטַמְּאִים אֶת הַנֶּפֶשׁ עִם הַגּוּף נוֹתֵן כֹּחַ לְהִיִצְרַר הָרַע לְשִׁלוֹט בְּעוֹלָם, וְכַמְה שְׁלִטְנוּ אֵית לִיה בְּעֲלָמָא וְכַמְה כַּחוֹת שֶׁל שְׁלִטְנוֹת יֵשׁ לוֹ בְּעוֹלָם, וְאִיהוּ חוּיָא תְּקִיפָא דְחָב בֵּיה אָדָם וְהוּא נָחַשׁ הַתְּקִיף שֶׁחֶטָּא בּוֹ אָדָם הִרְאִישׁוֹן, וְכְשִׁלִּין בֵּיה בְּנֵי עֲלָמָא וְעַד הַיּוֹם נִכְשָׁלִים בּוֹ בְּנֵי אָדָם, וּמְשַׁכֵּי לִיה עֲלִייהוּ עַד דְּאִפִּיק לֹון נְשַׁמְתִּייהוּ וּמוֹשְׁכִים אוֹתוֹ עֲלֵיהֶם בְּעוֹנוֹתֵיהֶם עַד שֶׁמוּצִיא אֶת נְשַׁמְתֵיהֶם. וּמְפָרֵשׁ עוֹד וְאָמַר וְתָא חֲזִי כַּד אִיהוּ שְׁלִיט עַל גּוּפָא בַּא וְרָאָה כְּשֶׁהִיִצְרַר הָרַע שׁוֹלֵט הוּא שׁוֹלֵט עַל הַגּוּף לְהַחֲטִיאוֹ, וְכִינֹן דְּעַל גּוּפָא שְׁלִיט נְשַׁמְתָא נְפָקָא מִגְּוִיָה וְכִינֹן שֶׁשׁוֹלֵט עַל הַגּוּף נְשַׁמְתוֹ יוֹצֵאָה מְעַצְמָה מְמַנֹן, בְּגִין דְּגּוּפָא אֶסְתָּאב וְנְשַׁמְתָא סְלָקָא לְפִי שֶׁהַגּוּף נְטָמָא בְּעוֹנוֹתָיו לִכֵּן הַנְּשַׁמְתָה הַקְדוּשָׁה מְסַתְּלֶקֶת מְמַנֹן כִּי הִיא אֵינָה סוֹכֶלֶת טְמֵאֵת הַגּוּף, וְלֹא שְׁלִיט עֲלִיהָ עַד דְּנָטִיל רְשׁוּ אֲבָל אֵינֹו יְכוֹל לְשִׁלוֹט עַל הָאָדָם עַד שֶׁנוֹטֵל רְשׁוֹת מְלַמְעֵלָה, נִמְצָא שֶׁכְּשֶׁהִיִצְרַר הָרַע שׁוֹלֵט עַל הַגּוּף לְהַחֲטִיאוֹ וּלְטַמְּאוֹ מְמִילָא מִיַּד יְמוֹת הָאָדָם עַל יְדֵי זֶה, וְאָמַר עוֹד וְכַמְה אֵינֹון דְּאִתִּין מִסְטָרִיָה וְשְׁלִטִין עַל עֲלָמָא וְהִרְבָּה חִיצוֹנִים הַבָּאִים מִצַּד הִיִצְרַר הָרַע שׁוֹלֵטִים עַל הָעוֹלָם, רְצוּנוֹ לֹאמַר הִרְבָּה פִתּוֹת שֶׁל חִיצוֹנִים מְמַנִּים בְּעוֹלָם לְהִבִּיא אֶת בְּנֵי אָדָם לְחַטָּאִים וְלְעוֹנוֹת, וְהָא תְּנִינֹן וְהָרִי לְמַדְנוּ, דְּכָל עוֹבְדִין דְּעֲלָמָא דְּאִתְעַבְדוּ שְׁלִטֵי בְּהוֹן (ס"ג רמ"ק) שְׁעַל כָּל הַמְעִשִׂים שֶׁנִּבְרָאוּ בְּעוֹלָם שׁוֹלֵטִים בָּהֶם הַחִיצוֹנִים

עסק התורה נחשב ג"כ עשיית צדקה

תא חזי, אשרי שמרי משפט, דנטרי מהימנותא דקדשא בריה הוא, בגין דקדשא בריה הוא איהו משפט, ובכי ליה לבר נש לנטרא דלא יסטי לארחא אחרא, אלא דיהא נטיר משפט, בגין דקדשא בריה הוא איהו משפט דכל ארחוי משפט.

עושה צדקה בכל עת, וכי בכל עת יכול בר נש למעבד צדקה, אלא מאן דישתדל באורחוי דאורייתא, ועביד צדקה עם אינון דאצטריכו לה, דכל מאן דעביד צדקה עם מספנא, אסגי ההיא צדקה לעילא ותתא.

מתוק מדבש

הקדוש ברוך הוא ויעגש במשפט. (רמ"ק ור"ג ומפרסיס)

עסק התורה נחשב ג"כ עשיית צדקה

ומה שכתוב אשרי שמרי משפט פרוש אשריהם לאלו דנטרי מהימנותא דקדשא בריה הוא השומרים אמונתו של הקדוש ברוך הוא ונשמרים מלהתדבק בסטרא אחרא, והטעם שתלה הכתוב את האמונה במשפט בגין דקדשא בריה הוא איהו משפט לפי שהקדוש ברוך הוא הוא מלך המשפט, ובכי ליה לבר נש לנטרא דלא יסטי לארחא אחרא וצריך האדם לשמור את עצמו שלא יטה לדרך הסטרא אחרא, אלא דיהא נטיר משפט אלא שיהיה שומר משפט פרוש שישמר עצמו מחטאים שלא יסתלק מעליו המשפט שהוא הקדוש ברוך הוא, ואמר שלכן מכנה את הקדוש ברוך הוא משפט בגין דקדשא בריה הוא איהו משפט דכל ארחוי משפט לפי שהקדוש ברוך הוא נקרא מלך המשפט שכל דרכיו משפט, לכן ישמר האדם דרכיו, כי אם יחטא יסתלק ממנו

שבח דא שירתא

יסופר שפעם שאל רבינו [צבי הירש מזידיטשוב ז"ע"א] לאחד מתלמידיו החשובים מדוע לא לומד כתבי האר"י וענהו בשברון לב, רבי מה אעשה, כי ללימוד הקדוש הזה צריכין קדושה יתירה וטהר גברא ואני אין בי זאת ואיך אוכל לגשת לקדש קדשים ללימוד, ויאמר לו רבינו: אם אינך עוד קדוש וטהור צא ולמד ללימוד הקדוש הזה והדבק ברוחניותה ופנימיותה ובכזה רא"ה וקדש ואז תתקדש ותתטהר כי אי אפשר בדור הזה להשיג דבר מה בלעדה.

(בהקדמה לספר צבי לצדיק עמ' מ"ב)

לקבלת העלון מודי שבעי יש לשלוח אימיל ככתובת:
3022233@gmail.com

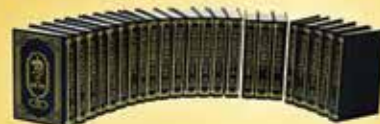
הזוהר הקדוש ע"פ "מתוק מדבש" הפירוש הנפלא שהתקבל בכל תפוצות ישראל

פורמט כיס
"ובלכתך בדרך"
מהדורת ר' יוסף צבי
בערגער
(cm 16.5/11.5)

פורמט רגיל (cm 24/17)

פורמט בינוני - מהדורת ר' הערשל וועבער
(cm 17/12)